

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

TANIM

Dokuma sektöründe her türlü dokuma makinesini kullanarak çeşitli kumaşları üreten kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Dokuma öncesi hazırlıkları yapar,
- Dokuma işlemini başlatır,
- Üretimi takip eder,
- Sorumluluğundaki makinelerin ayarlarını yapar ve takip eder,
- Dokuma örgülerinin çizimini yaparak bilgisayar destekli desen hazırlar,
- Dokuma sürecinde saptanan hata ve arızaları engelleme çalışmalarına katılır,
- Üretimin her aşamasında uygun miktar, kalite ve standartta ürünün elde edilmesini sağlar,
- Beklenmeyen durumlarda, olumsuz durumu amirine bildirir,
- Tekstil alanındaki temel kavramları kullanarak iletişim kurup mesleki yazışmalar yapar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Anahtar takımı, bilgisayar, çerçeve, çözgü, çözgü takım arabası,
- Dokuma makinesi, düğüm makinesi, düğüm sehpası,
- Fırça, gücü, lamel, levend, makara,
- Makas, metre, maskeleye bandı,
- İplik gerginlik ölçüm aparatı, kişisel koruyucu donanım,
- Kanca, kelepçe, yedek kılavuzu,
- Tarak, tarak çekeceği, taşıyıcı araç,
- Tork anahtarı, tip bindirme aracı, veri yükleme kartı gibi araç ve gereçler kullanır.

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Dokuma Üretim Teknolojisi Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- El becerisine sahip,
- Göz ve ellerini eşgüdümle kullanabilen,
- Renkleri ayırt edebilen,
- Dikkatli ve düzenli,
- Programlı çalışmayı seven,
- Hızlı ve doğru karar verebilen,
- Pratik ve hareketli çalışma temposuna uyum sağlayabilen,
- Detaylara özen gösteren ve güçlü bir belleğe sahip,

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Dokuma Operatörünün çalışma yerleri kapalı ortamlar olup, gürültülü, gün ışığı almayan (aydınlatılmış) yerlerdir. Çalışma ortamının uygun sıcaklık ve uygun nem oranında olması gerekir. Çalışma ortamında titreşim, toz ve kaygan zemin gibi iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini gerektiren fiziksel nedenlerden kaynaklanan riskler bulunmaktadır. Bu riskleri önlemek için çalışanların kişisel koruyucu donanım kullanması gereklidir.

Meslek elamanları görevlerini yaparken bireysel çalışabilecekleri gibi ekip halinde de çalışabilirler. Çalışırken öncelikli olarak makine ve malzemelerle ilgilenmekte olup, çalışma ortamında meslektaşlarıyla, iplik boyacıları ile aprecilerle, müşterilerle, işyerinde çalışan diğer personelle, Tekstil Teknisyeni, Teknikeri ve Tekstil Mühendisleri ile iletişimde bulunurlar.

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Tekstil Teknolojisi alanının “Dokuma Üretim Teknolojisi” dalında verilmektedir.

Ayrıca, yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin Tekstil Teknolojisi alanının “Dokuma Operatörlüğü” dalında mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri ve alanın temel ortak kazanımları içeren meslek dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yılsonunda öğrenci dal/mesleğini belirler.
- 9. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal/meslek seçimi yapılmaktadır.
- Dal/mesleğe ait kazanımları içeren dersler 10, 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.
- Başarı düzeyleri iyi derece olanlar akademik destek dersleri içeren programı tercih etme hakkına sahiptir.

Mesleki eğitim; okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler “Meslek Lisesi” diploması verilmektedir. Ayrıca, 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Dokuma üretim teknolojisi teknisyenleri, dokuma fabrikaları ve atölyelerinde, tekstil-hazır giyim fabrika ve atölyelerinde, halı üretim fabrikalarında, dokuma, kumaş tasarım büroları ve işletmelerinde çalışabilecekleri gibi kendi işyerlerinde de çalışabilirler. Kişisel bilgi, beceri ve yeteneğe bağlı olarak meslekte iş bulma şansı artmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Tekstil Teknolojisi alanı “Dokuma Üretim Teknolojisi” dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim ön lisans programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Teknoloji Fakültelerinin, Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, Turizm Fakültelerinin, mesleki ve teknik orta öğretim kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlarını tercih etmeleri halinde öncelikli olarak yerleştirilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Meslekte uzmanlaşma ve yükselmeyi sağlayan, tecrübe veya ek bilgi ve beceri kazandıracak kurslar, seminerler, hizmet-içi eğitim gibi olanaklar aracılığıyla nitelik artışı sağlanabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş hayatında usta, ustabaşı ve şef unvanını almaları mümkündür.

BENZER MESLEKLER

- Dokuma Operatörü,
- Dokuma Desinatörü,
- Dokumacı/ Endüstriyel Dokumacı,
- Halıcı.

DOKUMA ÜRETİM TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER

MESLEK TERİMLERİNİN AÇIKLAMASI

- Çerçeve: Gücü tellerini taşıyan aparattır,
- Çözü: Kumaşın boyu yönünde yerleştirilmiş ipliklerdir,
- Gücü: Çözü ipliklerinin tek tek içinden geçirildiği, çerçeve veya jakara bağlantı yapılan çelik tellerdir,
- Jakar: Dokuma kumaş desenlendirme sistemlerinden biridir,
- Lamel: Çözü ipliği koptuğu zaman dokuma makinesini durduran metal elemanıdır,
- Levend: Çözü ipliklerinin üzerine sarıldığı iki tarafı kapaklı silindirik makaradır,
- Makara: Üzerine iplik sarılan silindir,
- Tarak: Çözü ipliklerinin içinden geçirildiği kumaşın enini, çözgü sıklığını belirleyen ve atılan her atkı ipliğini konumlandıran aparatıdır,
- Atkı İpliği: Kumaşın eni yönünde yerleştirilmiş ipliklerdir.

I- KAYNAKÇA

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”,
- Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08,
- Meslek elemanları, Teknik Lise Branş Öğretmenleri, Meslek Yüksek Okulu Öğretim Üyeleri,
- <http://meslek.eba.gov.tr/>,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.